

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та
науково-педагогічної роботи

_____ Дар'я МАЛЬЧИКОВА

«15» вересня 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ**

Факультет бізнесу і права

Кафедра фінансів, обліку та підприємництва

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 014 Середня освіта

Спеціалізація 014.10 Трудове навчання та технології

Освітня програма Середня освіта (Трудове навчання та технології)

Курс 3

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Форма навчання денна

Івано- Франківськ 2022/2023 н.р.

Програму розроблено:

1. Грабовським Юрієм Антоновичем, кандидатом педагогічних наук, доцентом;
2. Петренко Вікторією Сергіївною, докторкою економічних наук, доценткою.

Програму розроблено на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта (трудове навчання та технології)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затверджена вченою радою Херсонського державного університету (протокол №12 від 25 червня 2020 року)).

Декан факультету

Андрій СОЛОВЙОВ

Затверджено на засіданні
підприємництва

кафедри фінансів, обліку та

Протокол №1 від «05» вересня 2022 р.

В.о. завідувача кафедри

Вікторія ПЕТРЕНКО

Схвалено науково-методичною

радою факультету

Протокол №1 від «12» вересня 2022 р.

Голова ради

Катерина МЕЛЬНИКОВА

Керівниця навчального відділу

Яценко В.Ф.

ВСТУП

Важливе місце в системі підготовки майбутнього фахівця з трудового навчання та технологій займає практична підготовка, яка є невід'ємною складовою частиною освітнього процесу в ХДУ і забезпечує поєднання теоретичної підготовки здобувачів з їх практичною діяльністю на базах практики.

Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти під час навчання, набуття й удосконалення практичних навичок і вмінь, визначених освітньою програмою «Трудове навчання та технології» підготовки фахівців за спеціальністю 014 Середня освіта спеціалізацією 014.10 Трудове навчання та технології.

На 3 курсі у 6 семестрі практична підготовка (навчальна практика) здійснюється згідно з освітньою програмою підготовки шляхом проходження практики в закладах загальної середньої освіти і на підприємствах сфери обслуговування, згідно з укладеними договорами або у структурних підрозділах університету, що забезпечують виконання програми практики.

Компетенції, якими мають володіти здобувачі під час проходження навчальної практики:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання та професійної діяльності в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик та характеризується комплексністю і невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти та різнопрофільних позашкільних закладах освіти.

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність діяти на засадах етичних міркувань (мотивів).

ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Фахові компетентності:

ФК 21. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з трудового навчання та технологій.

ФК 22. Здатність застосовувати сучасні методи й педагогічні технології, у тому числі інформаційні, для забезпечення якості освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти.

ФК 23. Здатність до комплексного планування, організації та здійснення навчальних проєктів, підготовки аналітичної звітної документації, презентацій, портфоліо.

ФК 24. Здатність керувати навчальними та технологічними процесами з проєктування та виготовлення виробів.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Здатність розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.

ПРН 6. Здійснювати традиційні та новітні види художньої обробки матеріалів, виготовляти вироби декоративно-ужиткового мистецтва та технічної творчості.

ПРН 10. Демонструвати знання теоретичних основ процесів навчання, виховання та розвитку особистості здобувачів закладів загальної середньої освіти.

2. Мета і завдання практики

Метою практичної підготовки (навчальної практики) є формування та розвиток у здобувачів фахових компетентностей, що забезпечують якісну підготовку майбутніх фахівців, уміння приймати самостійні рішення в умовах професійної діяльності, оволодіння сучасними методами, формами організації праці в галузі знань 01

Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта спеціалізації 014.10 Трудове навчання та технології.

Основними завданнями навчальної практики є:

- ознайомитися з особливостями роботи закладу загальної середньої освіти, реалізацією положень Концепції Нова українська школа (новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей, наскрізний процес формування цінностей, педагогіка партнерства), сучасні зміни навчальних програм та підручників з предметної спеціалізації;
- поглибити, закріпити і удосконалити теоретичні знання, отримані здобувачами в процесі вивчення дисциплін «Педагогіка», «Психологія», «Технологічний практикум», «Художня обробка матеріалів з практикумом», «Теорія та методика технологічної освіти», «Методика навчання кресленню», «Конструювання швейних виробів», «Основи дизайну», «Основи проектування одягу»;
- проаналізувати інноваційні методи навчання, оцінити навчальні досягнення здобувачів на основі спостережень уроків з предметної спеціалізації, провести порівняльний аналіз педагогічних технологій основної школи з метою усунення труднощів періоду адаптації здобувачів до навчання;
- ознайомитися з особливостями освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти та організацією виробництва на підприємствах сфери обслуговування;
- закріпити та удосконалити набуті практичні вміння і навички з проектування і виготовлення швейних виробів.

**Графік проведення
навчальної практики студентів**

Ку рс	Се ме ст р	Види практики	Тривалі сть прове дє нн я (тижнів)	Термін проведення	База практик	Відповідальний підрозділ
1	2	3	4	5	6	7
3	6	Навчальна	8	01 лютого – 24 березня 2023 року	Заклади освіти середньої	Кафедра фінансів, обліку та підприємництва

3. Зміст практики

Навчальна практика передбачає проведення екскурсій до закладів загальної середньої освіти, підприємств сфери обслуговування.

В період проходження практики студенти повинні суворо виконувати правила охорони праці і протипожежної безпеки, що прийняті на базі практики з обов'язковим проходженням інструктажів.

I. Ознайомлення з реалізацією головних компонентів Концепції Нової української школи:

- новим змістом освіти, заснованим на формуванні компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві;
- орієнтацією на потреби здобувача в освітньому процесі, дитиноцентризмом;
- наскрізним процесом виховання, який формує цінності;
- педагогікою, що ґрунтується на партнерстві між здобувачем, учителем і батьками.

II. Ознайомлення з освітньою роботою закладу освіти:

- з основними напрямками роботи закладу освіти, із сучасними технологіями

навчання та навчальними програмами шкільних предметів у відповідності до предметної спеціалізації;

- з особливостями організації освітнього процесу в основній школі;
- з устаткуванням, методичним наповненням шкільних кабінетів з навчальних предметів;
- з особливостями співпраці школи, класного керівника з позашкільними установами, громадськими організаціями, до яких входять і які відвідують здобувачі закріпленого класу.

III. Ознайомлення з науково-дослідницькою роботою вчителів закладу освіти:

- з основними напрямками науково-дослідницької роботи вчителів;
- з роботою методичних комісій за предметними спеціалізаціями;
- з комплексом дослідницьких методик, що застосовуються для вивчення особистості здобувача та класного колективу.

IV. Участь у навчально-виховній роботі класу:

- допомога класному керівнику в проведенні позакласної виховної роботи із здобувачами закріпленого класу та самостійне проведення однієї з форм виховної роботи;
- відпрацювання умінь проведення фронтальної бесіди, інструктажу, організації роботи здобувачів у групах, змагальних форм виховної роботи;
- проведення дидактичних ігор у позакласній роботі;
- організація раціонального дозвілля, активного відпочинку здобувачів на перервах;
- вивчення індивідуальних особливостей учнів під керівництвом психолога.

3.1. Види робіт під час практики

Види робіт під час навчальної практики	Кількість балів
Участь у настановчій конференції з практики на базі ЗВО	до 5 балів
Ознайомлення з програмою практики і змістом роботи	до 10 балів
Участь в інструктивних зборах, що проводяться на базах практик	до 10 балів
Розробка програми та інструментарію для проведення дослідження (опитування, спостереження, аналізу документів тощо)	до 20 балів
Отримання і аналізування результатів дослідження	до 15 балів
Написання звіту з практики	до 20 балів
Участь у підсумковій конференції на базі ЗВО	до 20 балів
Залік з практики	100 балів

Дистанційна форма проходження практики

Карантинні обмеження, надзвичайні ситуації техногенного або природного характеру можуть внести корективи в організацію освітнього процесу. Тому, за рішенням вченої ради, окремі теми освітніх компонентів здобувачі можуть опановувати у дистанційній формі. В цьому випадку використовуються різні технічні засоби комунікації.

Організація навчання за дистанційною формою регламентується як загальнодержавними нормативними документами (Закон України «Про освіту», наказ МОН України від 25.04.2013 № 466 (зі змінами) «Про затвердження Положення про дистанційне навчання»), так і Положенням про дистанційне навчання в ХДУ (наказ ХДУ від 14.02.2014 № 140-Д).

Для забезпечення дистанційного проходження навчальної практики використовуються технології дистанційного навчання, методичні та дидактичні матеріали для самостійної роботи здобувачів.

В умовах дистанційного проходження практики зміст завдань може змінюватися в залежності від режиму та форми роботи бази практики під час карантину. Залікові заходи

проводяться у вигляді онлайн-занять. Звітна документація подається викладачу-керівнику практики в електронному вигляді (на e-mail, Viber або ін.).

Щоденник практики розташовується на Google-диску факультету та заповнюються в електронному вигляді з подальшим його пред'явленням у роздрукованому вигляді.

3.2. Список рекомендованої літератури (навчально-методичні видання)

1. Герасимчук В.Г. Розвиток підприємств: діагностика, стратегія, ефективність. – К.: Вища шк., 2017. – 265 с.
2. Горюнов В.П. Техника и природа / В. П. Горюнов; под рек. И. А. Майзеля. Л.: Изд-во ЛГУ, 2018. – 124 с.
3. Данченко О.С. / Народні майстри. – К.: Рад. шк., 2019. – 128 с.
4. Данченко О.С. Невмируще джерело: бесіди про українське народне мистецтво / Данченко О.С. – К.: Мистецтво, 2020. – 134 с.
5. Zvorykin A.A. History / A.A. Zvorykin et al. - М.: Publishing house of social - economic. lit. 2021. -- 772 p.
6. Emelyanova A.P. Mold technology. / Emelyanova A.P. - М.: Mechanical Engineering, 2019. -- 224 p.
7. Kozhekin G.Ya. Organization of arbitrariness: Textbook. Manual / Kozhekin G.Ya., Sinitsa A.M. - Minsk: Ecoperspectiva, 2018. -- 334 p.
8. Mamontova I. Organizaciya virobnitstva / Є.І. Mamontova, О. V. Kotova / _ Navchalno-methodical handbook. Zhovti Vodi: "Strategy", 2018. - 76 p.
9. Meleschenko Yu.S. Technique and patterns of its development / Yu.S. Meleschenko, L.: republished, 2017. -- 246 p.
10. Popovich V.V. Technology of construction materials and material knowledge: Navchalnyy posibnik. / Popovich V.V. - Lviv, 2018. -- 265 p.

Допоміжна

1. Антонович Є.А. Художні техніки у школі: Навч.-метод. посібник / Антонович Є.А., Проців В.І., Свид С.П.- К.: ІЗМН, 2021. – 312 с.
2. Воскобойников В.Г. Общая металлургия. / Воскобойников В.Г., Кудрин В.А., Якушев А.М. – Х.: Металлургия, 2020. – 184 с.
3. Золотаревский В.С. Механические свойства металлов. / Золотаревский В.С. _ Х.: Металлургия, 2018. – 184 с.
4. Котенко В.І. Конспект лекцій по дисципліні «Технологія конструкційних матеріалів та матеріалознавство»/ Костенко В.І. – ТДАТА, 2017. – 94 с.
5. Курочкин А.С. Организация производства: учеб. пособие. – К.: МАУП, 2019. – 216 с.
6. Савостіцький Н.А. Матеріалознавство швейного виробництва. / Савостіцький Н.А., Амірова Є.К. – Львів: Академія, 2018. – 240 с.

Інформаційні ресурси

<https://uk.wikipedia.org/wiki>

ua.ivmelang.com/proizvodstvo/ozdoblyuvane-virobnitstvo/

3.3. Методичні рекомендації

Навчальна практика є можливістю застосувати спеціальні знання з основних виробничих процесів – проектування одягу, конструювання швейних виробів, технології повузлової обробки швейних виробів, та є можливістю застосувати спеціальні знання з основних виробничих процесів сучасних підприємств сфери обслуговування. Під час практики студенти повинні розвинути свої індивідуальні здібності та закріпити навички фахової діяльності, набуті у ході навчального процесу. При виконанні виробничих операцій студент повинен одержувати консультативну допомогу керівників від бази практики, використовувати довідкову літературу щодо стандартизації та технічних вимог

виготовлення швейних виробів та технічних вимог сервісного обслуговування автомобілів.

3.4. Питання до заліку

Кожний студент в період навчальної практики виконує індивідуальне завдання, яке складається з наступних компонентів:

- визначення структури підприємства відповідно специфіки виробничого процесу;
- визначення організацією виробництва;
- визначення та використання конструкційних матеріалів відповідно галузі виробництва;
- застосування основних робочих одиниць спеціалізованого обладнання відповідного підприємства, їх призначення і правила експлуатації;
- встановлення відповідності спеціалізованих інструментів і обладнання технологічним процесам і технологічним операціям;
- набуття та розвиток практичних вмінь з проектування виробів з сучасних конструкційних матеріалів та їх поетапної технологічної обробки з використанням промислового обладнання;
- визначення якості готової продукції специфіки підприємства.

4. Форми й методи контролю

Формою контролю ступеню набуття практичних навичок з практики є залік. Умовою допуску студента до захисту є виконання програми практики, наявності позитивних оцінок з поточного контролю і представлення оформленого звіту. Під час практики оцінюється якість виконання технологічних операцій виготовлення швейних виробів з дотриманням технічних умов та правил техніки безпеки; обґрунтованість теоретичної та правильності виконання практичної частини індивідуального завдання.

Підсумки проходження навчальної практики проводяться в процесі складання студентом заліку комісії у складі групових керівників практики, під головуванням декана факультету. Студент звітує перед комісією про виконання програми практики і подає звітну документацію:

- завдання-звіт;
- щоденник практиканта;
- індивідуальне завдання, що містить теоретичну та практичну частини.

5. Вимоги до звіту

Студенти-практиканти повинні підготувати звіт про проходження практики і здати його груповому керівникові. Звіт повинен складатись з 2-х частин: докладного звіту про проходження практики на 10-15 сторінках друкованого тексту і щоденника практиканта з коротким звітом про проходження практики щодо виконання індивідуального завдання.

6. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання результатів навчальної практики визначені на підставі «Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті» (наказ від 08.09.2021 №890-Д).

Практика оцінюється окремо за 100-бальною шкалою, за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів /Localgrade	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою/Nationalgrade
------------------------	-------------	---

90 – 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Складники загальної оцінки за практику визначає керівник практики від кафедри.

Підсумкова оцінка враховує оцінку:

- керівника від бази практики;
- керівника від кафедри;
- презентації здобувачем результатів проходження практики під час захисту звіту;
- відповіді на запитання.

Складові оцінювання виробничої практики

Зміст роботи		Оформлення результатів	Захист звіту	Разом
Оцінка від бази практики	Оцінка керівника практики з фаху			
до 30 балів	до 30 балів	до 20 балів	до 20 балів	100 балів

Кількість балів		Оцінка за національною шкалою	Оцінка ECTS	Рівні прояву критеріїв
	90-100	відмінно	A	Всі завдання практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння студента застосовувати і творчо використовувати знання, пов'язані з прийняттям самостійних рішень під час виконання завдань у реальних умовах роботи туристичної компанії. Виявлено вміння проводити вивчення і узагальнення досвіду виробничої роботи фахівців, будувати стосунки з робітниками. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи.
	82-89	добре	B	Всі завдання практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння студента використовувати знання. Виявлено вміння проводити вивчення і узагальнення досвіду виробничої роботи фахівців, будувати стосунки з робітниками. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи.
	74-81		C	Всі завдання практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння студента застосовувати використовувати знання, пов'язані з прийняттям рішень під час виконання завдань у реальних умовах роботи туристичної компанії, але за допомогою

				керівника. Звіт подано у встановлений термін, який містить всі структурні елементи.
	64-73	задовільно	D	Всі завдання практики виконано на задовільному рівні, студент застосовує знання з виконання завдань за допомогою керівника. Звіт подано у встановлений термін, але він має недоліки у оформленні.
	60-63	задовільно	E	Всі завдання практики виконано на задовільному рівні, студент застосовує знання з виконання завдань за допомогою керівника. Звіт подано із запізненням, який містить деякі неточності у структурних елементах та має недоліки у оформленні.
	35-59	незадовільно	FX	Завдання практики виконано фрагментарно, студент не може застосовувати знання з виконання завдань. Звіт подано із запізненням, який містить значні неточності у структурних елементах та має недоліки у оформленні.
	1-34	незадовільно	F	Завдання практики не виконано.